

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

027.42

Szerző:

Hely

Cím: A budapesti könyvtárak

Idő

"1912"

Forrás:

Magyar Szó

Személy

Bp.
(Hely)1912 XV / 15
(Idő)

(Köt. v. füz.)

A budapesti könyvtárak.

— Szabó Ervin dr. a könyvtárak használatáról. —

A budapesti könyvtárakról tart ma este előadást a Népművelő Társaságban Szabó Ervin dr., a Fővárosi Könyvtár igazgatója. Hogyan használjuk ezeket a könyvtárakat? Erre a kérdésre ad választ a tudós előadó, aki ilyenformán gyakorlati célt szolgál előadásával, nem lehetetlen lehetőségeket keres, hanem meglévő gyűjteményeink jobb kihasználását szeretné látni. Az érdekes előadásnak lényegét alkalmunk van a következőkben ismertetni:

Budapesten naponként átlag 1500 ember fordul meg a könyvtárakban, s ezekre egyenként egy és háromnegyed óra olvasási idő esik. Megnövekednék ez a szám, másrészt pedig sokkalta több haszonnal járna a kutatóra az eltöltött idő, ha tulajdonképp részét volna magára hagyva. A könyvtárak szervezete olyan, hogy a könyvtáros csak bizonyos határig állhat e tekintetben a kutató rendelkezésére.

Sok esetben azonban a könyvtár anyaga miatt hiába minden jóakarát. Igaz, hogy van vagy kétmillió könyv a budapesti nyilvános könyvtárakban, azonban ezeknek háromnegyed része haszontalan. Ez a hibája meg van a legtöbb könyvtárnak, ha nem is olyan mértékben, mint nálunk. Még a modern amerikai könyvtárakban is úgy áll a dolog, hogy a könyvek husz százalékát évekig nem veszi

ki senki. Vannak azután főleges könyvtáraink is, melyek anyaga azonos. Viszont pedig sok könyv sehol sem található.

Ami tökéletesnek a legkevésbé sem nevezhető könyvtáraink mindamelltt sokkal hasznosabbak lehetnének, ha a meglévő könyvanyagot jobban kihasználnák s ami a fő, hozzáférhetőbbé tennék.

Ez azután teljesen a könyvtárakon áll. Természetesen, ha a berendezés, személyzet és pénzforrás nem elégséges, nehéz, vagy lehetetlen alapos munkát végezni, azonban még a meglévő viszonyok között is meg lehet nyitni a közönség számára azokat a tárnákat, melyek sok könyvtárban valóságos gondosan el vannak zárva. S ez a munka nemcsak a már jelentkező olvasóval szemben szükséges, hanem azokkal szemben is, akik még nem mentek el a könyvtárba. Fel kell tárni a könyvtárak polcainak rejtett értékeit, közhírré kell tenni, hogy melyik könyvtárban mi olvasható. Egyszóval a könyvtárnak reklámot kell csinálni. Nemcsak az üzlet szorul reklámra, hanem a kultúra is. Van Budapesten például husz nagy speciális könyvtár, melyek nagy részéről alig, vagy egyáltalában nem tud a közönség. Ezeknek csendjés azután nem is zavarja senki sem.

Ha azután már ott van a kutató a könyvtárban, akkor következik a hozzáférhetőség megkönnyítésének a másik része. Ehez mindenekelőtt jó katalógusok kellenek. A katalógusok egy része az olvasó számára nyitja meg igazán a könyvtárt, a másik része pedig módot nyújt a könyvtárosnak arra, hogy a közönséget el tudja látni. A szüksé-

ges katalógus a betűrendes, szak- és tárgyi katalógus; könyv- és cédulakatalógus; szerzeményi jegyzetek stb. A budapesti könyvtárak legtöbbjéről e tekintetben nem sok jót lehet mondani.

De ha mindezek a kellékek megválnának, a jó könyvtáros nélkül az olvasó mégsem aknázhatja ki a könyvtár anyagát, sőt elveszti a kedvét attól, hogy könyvtárba járjon. A jó könyvtárosnak teljesen tisztában kell lenni a rendelkezésére álló anyaggal, s fáradságot kell vennie arra, hogy a közönségnek szükségletét, igényeit megismerje, s jóakarattal kielégítse. Ha még a haladással is lépést tart, úgy az előbbi tulajdonságokkal és kellékekkel felruházva, úgy egészítheti ki a könyvtárát, ahogy azt annak speciális használata parancsolja.

Természetesen a közönségnek is segítenie kell a könyvtárost munkájában. Ezalatt nemcsak az értendő, hogy a könyvet nem kell elvinni, vagy rongálni (holott erre nézve is bőven akad Budapesten példa), hanem szükséges, hogy az olvasó is türelemmel, jóakarattal, rendszeretettel és a könyvtár szeretetével álljon a könyvtár személyzete mellé.

A pénzforrások bővebb buzogása mellett a könyvtári közszellem megváltozása szükséges, hogy a könyvtárakra jobb idő virradjon.

Megkérdeztük Szabó Ervin dr-t, miben látja ezt.

— A könyvtáraknak és könyvtárosoknak — ugymond — meg kell változniok felfogásukban. Tudniok kell, hogy a közönségért vannak. Viszont a közönségnek meg kell szoknia, hogy a könyvtárak nem funkcionálhatnak bizonyos berendezési és szervezési módok nélkül.